

CAIS AM DYSTIOLAETH

ADOLYGIAD O ARLOESI DIGIDOL AR GYFER YR ECONOMI
A DYFODOL GWAITH YNG NGHYMRU

MEDI 2018 (DIWEDDARWYD TACHWEDD 2018)

CYNNWYS

Rhagair gan y Cadeirydd	2
Cefndir	3
Manylion ynghylch y cais hwn am dystiolaeth	4
Cwestiynau	5

RHAGAIR GAN Y CADEIRYDD

Rwy'n falch o gael fy ngofyn i arwain yr Adolygiad o Arloesi Digidol ar gyfer yr Economi a Dyfodol Gwaith yng Nghymru. Sefydlwyd yr adolygiad mewn ymateb i'r sylweddoliad y bydd Cymru, fel nifer o wledydd eraill ledled y byd, yn cael ei newid yn sylfaenol yn sgil y chwyldro dechnolegol nesaf. Bydd yr effaith yn cael ei theimlo yn economaidd, ond bydd yr effaith honno hefyd yn llywio dyfodol lles cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru.

Os ydych yn rhoi coel ar y storïau codi braw hynny sydd o'n cwmpas heddiw, mae'n ddigon posibl i chi gredu bod robotiaid yn mynd i ddod a dwyn ein swyddi ni. Mae'n debygol y bydd realiti'r sefyllfa yn dra gwahanol. Er gwaethaf yr heriau, mae cyfleoedd clir iawn i Gymru allu defnyddio technoleg i ehangu'r modd yr ydym yn byw ac yn gweithio. Rwy'n credu y bydd yr ailgyfuniad hwn o bobl a thechnoleg yn hollbwysig i ddyfodol Cymru ac y gallwn ddefnyddio technoleg i greu'r Cymru yr ydym i gyd am fyw ynddi, yn awr ac yn y dyfodol. O ddod o hyd i'r ffordd iawn o weithredu, gallwn wireddu hyn.

Rwy'n awyddus i'r adolygiad hwn ennyn y drafodaeth ehangaf bosibl gydag ystod o randdeiliaid, nid dim ond y bobl hynny sydd yn amlwg iawn ym maes datblygu technoleg. Dechrau'r drafodaeth hon yw'r Cais hwn am Dystiolaeth. Byddaf yn cydweithio â'm Panel o Arbenigwyr i edrych ar yr ymatebion a ddaw i law a chynllunio ar gyfer y camau nesaf o'r gwaith, sef dylanwadu ar bobl, busnesau a chymunedau yng Nghymru, a sicrhau eu bod yn rhan o'r gwaith hwn.

Yr Athro Phil Brown

Cadeirydd yr Adolygiad o Arloesi Digidol ar gyfer yr Economi a Dyfodol Gwaith yng Nghymru

CEFNDIR

Rhagwelir y bydd y chwyldro dechnolegol nesaf yn newid y ffordd yr ydym yn byw, yn gweithio ac yn uniaethu â'n gilydd yn sylfaenol. Mae nifer o astudiaethau ymchwil wedi ceisio deall cwmpas a graddfa debygol y newid hwn. Wrth wneud hyn rydym wedi dod o hyd i feysydd risg sy'n dod i'r amlwg o ran Cymru, rhanbarthau Cymru, ei diwydiant a'i swyddi.

Cyhoeddwyd yr Adolygiad o Arloesi Digidol ar gyfer yr Economi a Dyfodol Gwaith yng Nghymru ym mis Mawrth 2018. Mae'r adolygiad yn anelu at feithrin dealltwriaeth pellach o ran yr heriau a'r cyfleoedd sy'n gysylltiedig ag arloesi digidol yng nghyd-destun economi Cymru a dyfodol gwaith. Cadeirydd yr adolygiad yw'r Athro Phil Brown, Athro Ymchwil Nodedig ym Mhrifysgol Caerdydd, ac mae'n cael ei gefnogi gan Banel o Arbenigwyr sydd wedi dod ynghyd yn arbennig ar gyfer y gwaith hwn.

Bydd argymhellion terfynol yn cael eu gwneud erbyn mis Mawrth 2019, er bod gan yr adolygiad gwmpas i roi cyngor parhaus er mwyn gallu profi syniadau newydd a dysgu gwersi o ohonynt cyn gynted ag y bo modd. Bydd adroddiad interim yn cael ei gyhoeddi erbyn diwedd mis Tachwedd.

Ceir rhagor o wybodaeth am yr adolygiad, ei gylch gorchwyl a'i weithgareddau hyd yn hyn yn:

<https://beta.llyw.cymru/adolygiad-o-arloesi-digidol-ar-gyfer-yr-economi-dyfodol-gwaith-yng-nghymru/cylch-gorchwyl>

MANYLION YNGHYLCH Y CAIS HWN AM DYSTIOLAETH

Mae'r adolygiad yn parhau i gymryd tystiolaeth gan ystod o randdeiliaid o fewn thu allan i Cymru. Comisiynodd y Cadeirydd nifer o bapurau briffio hefyd er mwyn crynhoi gwybodaeth dechnolegol a gwybodaeth ymchwil ar ymrwymiadau polisi presennol ac ymrwymiadau polisi ar gyfer y dyfodol, arfer gorau a'r tueddiadau cyfredol sy'n gysylltiedig ag arloesi digidol.

Hoffai'r adolygiad ychwanegu at y syniadau a'r dystiolaeth sydd wedi dod i law hyd yn hyn drwy ychwanegu mwy o bobl at y drafodaeth Mae'r cais hwn am dystiolaeth yn gyfle i'r holl randdeiliaid ddweud eu dweud a thynnu sylw at y camau y maent yn eu cymryd, neu'r camau yr hoffent eu gweld yn cael eu cymryd, er mwyn ymateb i'r heriau a'r cyfleoedd a ddaw yn sgil arloesi digidol.

Yn ogystal ag ymateb i'r cwestiynau a geir yn y ddogfen hon, mae'r adolygiad yn awyddus i glywed am unrhyw ymchwil neu weithgareddau ymgysylltu sydd eisoes yn mynd rhagddynt, ac a fyddai yn ddefnyddiol i lywio ei waith. Lle bo hynny'n bosibl, cyfeiriwch at y gweithgareddau hyn yn yr ymatebion.

Nid yw hwn yn ymgynghoriad statudol gan Lywodraeth Cymru, nac ar ran Llywodraeth Cymru. Ni fydd ymatebion yn cael eu cydnabod yn unigol. Efallai y caiff yr wybodaeth a roddir mewn ymateb i'r cais hwn am dystiolaeth ei chyhoeddi neu ei datgelu yn unol â'r trefniadau mynediad at wybodaeth, sef Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 yn bennaf.

Bydd unrhyw wybodaeth a ddaw i law yn cael ei phrosesu yn unol â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data, ac o dan y rhan fwyaf o amgylchiadau bydd hyn yn golygu na fydd eich gwybodaeth bersonol yn cael ei datgelu i drydydd partïon.

Bydd y Cais hwn am Dystiolaeth yn aros yn fyw drwy gydol cyfnod yr adolygiad. Fodd bynnag, i ganiatáu i'ch mewnbwn ddylanwadu ar yr adroddiad terfynol a'r argymhellion, gofynnir am ymatebion erbyn dydd Gwener **30 Tachwedd**. Mae hwn yn estyniad i'r dyddiad cau a gyhoeddwyd.

Ymateb ar-lein yn:

<https://www.smartsurvey.co.uk/s/review-of-digital-innovation/>

Gellir cyflwyno ymatebion electronig i:

AdolygiadArloesiDigidol@llyw.cymru

Neu, anfonwch gopi caled at:

Matthew Hicks – Adolygiad o Arloesi Digidol

d/o Gail Evans, Llywodraeth Cymru, Tŷ Ladywell, Y Drenewydd, SY16 1JB

CWESTIYNAU

At ddibenion y cwestiynau isod, defnyddir y term 'arloesi digidol' i ymdrin ag ystod eang o ddatblygiadau technolegol – yn ddatblygiadau ffisegol a digidol – sy'n cael ei wneud ym maes awtomeiddio, roboteg, deallusrwydd artifisial, rhyngwyd pethau a data ar raddfa fawr.

Canfyddiadau ynghylch technoleg ddigidol yng Nghymru

1. Yn eich barn chi, beth yw cryfderau presennol Cymru mewn perthynas ag arloesi digidol?
2. Oes yna dechnolegau neu alluoedd digidol lle mae Cymru yn arbennig o gryf o'i chymharu â rhannau eraill o'r Deyrnas Unedig neu wledydd eraill?
3. Pa rannau o economi Cymru sydd wedi addasu i'r newid technolegol digidol yn eithaf hawdd, a pha rannau o'r economi sydd wedi ei chael yn anodd i ddygymod â'r newid?
4. Sut ydych chi'n meddwl y mae swyddi a sgiliau wedi newid, neu sut y maent angen newid i gyd-fynd a thechnolegau digidol newydd?

Yr heriau a'r cyfleoedd sydd ynghlwm â thechnolegau digidol

5. Beth yw'r prif heriau sy'n dod yn sgil technolegau digidol yn eich tyb chi? [Rhestrwch hyd at 5]
6. Beth yw'r cyfleoedd mwyaf a ddaw yn sgil technolegau digidol yn eich barn chi? [Rhestrwch hyd at 5]

Dyfodol arloesi digidol yng Nghymru

7. Beth yn eich barn chi yw'r prif ysgogiadau mewn perthynas ag arloesi digidol, a fydd yn hanfodol o ran llunio dyfodol economi Cymru a sut y mae pobl yn gweithio? [Rhestrwch hyd at 5]
8. Pa gamau gweithredu sydd angen eu cymryd er mwyn diogel gweithlu Cymru yn y dyfodol mewn ymateb i'r newidiadau a ddaw yn sgil technolegau digidol?
9. At y dyfodol, pa gamau sy'n rhaid eu cymryd yng Nghymru er mwyn gallu manteisio i'r eithaf ar y datblygiadau sy'n cael eu gwneud ym maes technolegau digidol ar hyn o bryd ac yn y deg i ugain mlynedd nesaf?

10. Sut y gellir amddiffyn buddiannau'r gweithlu wrth edrych am fwy o gyfleoedd arloesi digidol?
11. Sut y bydd angen newid y dull gweithredu o ran polisi a strategaeth yng Nghymru:
  - (i) o gofio'r cyfleoedd a'r heriau a ddaw yn sgil arloesi digidol; a,
  - (ii) er mwyn sicrhau bod arloesi digidol yn cefnogi Gwaith Teg a chynhwysiant economaidd a chymdeithasol?
12. Sut y gall y sector cyhoeddus a'r sector preifat gydweithio i fanteisio ar y datblygiadau ym maes arloesi digidol?

Sylwadau terfynol

13. Yn eich barn chi a yw datblygiadau technolegol yn fwy o fygythiad neu'n gyfle i'r gwaith yr ydych chi'n ei wneud? [Nodwch un yn unig]
  - Mwy o gyfle nac o fygythiad
  - Mwy o fygythiad nac o gyfle
  - Y cyfleoedd yr un mor amlwg â'r bygythiad
  - Ddim yn gwybod
14. Yn eich barn chi, a yw datblygiadau technegol yn fwy o fygythiad neu'n fwy o gyfle i'ch gweithlu presennol? [Nodwch un yn unig]
  - Mwy o gyfle nac o fygythiad
  - Mwy o fygythiad nac o gyfle
  - Y cyfleoedd yr un mor amlwg â'r bygythiad
  - Ddim yn gwybod
15. A hoffech ychwanegu unrhyw sylwadau eraill mewn perthynas â thechnoleg digidol?
16. Yn olaf, os oes un mater sy'n ymwneud ag arloesi digidol a allai beri i chi gollu cwsg, beth yw'r mater hwnnw?

